

Postadres
Postbus 8258
3503 RG Utrecht

Bezoekadres
Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

T (085) 077 20 00
E info@actiz.nl
www.actiz.nl

Aan: informateur Mariette Hamer
p/a Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum: 18 juni 2021
Kenmerk: 21u.0186

Onderwerp: Tien uitgangspunten voor toekomstbestendige ouderenzorg

Zeer geachte mevrouw Hamer,

Als informateur onderzoekt u in opdracht van de Tweede Kamer onder meer welke grote thema's met grote voorrang moeten worden uitgewerkt ten behoeve van een nieuw coalitieakkoord. Uw voorganger Herman Tjeenk Willink noemde in zijn eindverslag reeds vier thema's. Het vijfde thema voor een coalitieakkoord moet volgens alle partijen direct betrokken bij de ouderenzorg zijn: *'de toekomst van de zorg voor ouderen'*.

Ouderenbonden, patiënten- en cliëntenorganisaties, mantelzorgers, vakbonden en beroeps- en brancheverenigingen ActiZ, Alzheimer Nederland, ANBO, CNV, FBZ, FNV, KBO-PCOB, LOC Waardevolle zorg, MantelzorgNL, NU '91, Patiëntenfederatie Nederland, V&VN en Zorgthuisnl maken zich grote zorgen over de toekomstbestendigheid van de ouderenzorg. Er zijn op korte termijn vergaande maatregelen noodzakelijk om de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid te borgen.

Integrale visie op zorg voor ouderen nodig

Een nieuw kabinet zal met grote spoed integraal beleid moeten ontwikkelen gebaseerd op een lange termijnvisie om te bereiken dat goede zorg beschikbaar blijft voor ouderen die dat nodig hebben. Vanuit de sector zelf wordt hiervoor door voornoemde dertien partijen een voorzet gegeven met **tien uitgangspunten voor toekomstbestendige ouderenzorg**. In de bijlage treft u deze uitgangspunten aan.

Vergrijzing volop gaande

De kloof tussen de vraag naar ouderenzorg en het aanbod daarvan is groot en wordt snel nog groter. Het RIVM verwacht een ruime verdubbeling van het aantal mensen met dementie (in alle leeftijden) tot 2040. Gelijktijdig verdrievoudigt het aantal 90-plussers. We moeten rekening houden met een verdubbeling van de vraag naar zorg voor ouderen, terwijl het aantal zorgprofessionals nauwelijks toe neemt en het aantal mantelzorgers zelfs afneemt. Om in de toekomst zorg te kunnen bieden aan het toenemende aantal 75-plussers zou –bij ongewijzigd beleid– het aantal ouderenzorg-banen volgens het Planbureau voor de Leefomgeving moeten verdubbelen tot zo'n 700.000 in 2040. Iedere Nederlander krijgt daar, direct of indirect, vroeg of laat indringend mee te maken.

Fundamentele vragen

Deze ontwikkelingen stellen ons als samenleving voor fundamentele vragen over solidariteit tussen generaties: Welke kwaliteit van zorg voor ouderen kunnen en willen we blijven bieden? Welk beroep doen we op de ouderen zelf en hun netwerken? In welke mate mag op professionele zorg gerekend worden? Hoe concretiseren we de waardering voor mantelzorgers?

Veel voorwerk gedaan

Voor de politieke afwegingen die gemaakt moeten worden, is naast onze uitgangspunten, al veel voorwerk gedaan. Te denken valt aan de adviezen van de commissie Bos, de Actieagenda Wonen met voorstellen voor wooneenheden voor senioren en uitbreiding van het aantal verpleeghuisplaatsen, het working paper 'Houdbare Ouderenzorg' van de WRR en de analyses van de SER, de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving en de commissie Borstlap over de aantrekkelijkheid van werken in de zorg. De strekking van alle adviezen is gelijklopend: er is veel werk aan de winkel.

Gezamenlijke opgave

ActiZ, Alzheimer Nederland, ANBO, CNV, FBZ, FNV, KBO-PCOB, LOC Waardevolle zorg, MantelzorgNL, NU '91, Patiëntenfederatie Nederland, V&VN en Zorgthuisnl zijn graag bereid om hun aandeel te leveren in het aanpakken van de uitdagingen in de ouderenzorg waar we in Nederland voor staan. Maar wij kunnen dit niet alleen, het gaat om een uitdaging voor de samenleving als geheel, met grote verantwoordelijkheid voor overheden en financiers.

Uitdagingen beslaan meerdere kabinetsperiodes

Gezien de grote uitdagingen is het van belang dat het nieuwe kabinet samen met alle betrokkenen een breed in de samenleving gedragen toekomstvisie op de ouderenzorg ontwikkelt. Een breed maatschappelijk draagvlak maakt het mogelijk dat een visie ook langer dan één kabinetsperiode een richtsnoer biedt aan de partijen die er in de praktijk mee aan de slag moeten gaan. Strategische beslissingen over personeel, vastgoed en financiering behoeven lange-termijn-duidelijkheid. De sector draagt graag bij aan de ontwikkeling van een toekomstvisie. Tegelijkertijd ervaren we iedere dag de noodzaak om al op korte termijn maatregelen te nemen. Daarmee en op basis van de tien uitgangspunten willen wij graag samen met de overheid direct aan de slag.

Ik wens u wijsheid en succes toe bij uw inspanningen om te komen tot coalitievorming en een coalitieakkoord en ben uiteraard graag bereid de tien uitgangspunten toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Henk Kamp
Voorzitter ActiZ

Bijlage: Tien uitgangspunten voor toekomstbestendige ouderenzorg